

ethical is this? It is true that can not come back from the death. But will it be possible to return from another punishment?

Punishment is also a part of the system of national and spiritual values of society as a preventive, prophylactic measure. Earlier, death penalty was imposed to fake money makers destroying the economic system of society, to fortune-tellers devastating religious postulates and values. The penalty must be in line with the current state of society, in line with the moral-ethical concepts of people for a specific period of time.

Penalty is a philosophical-ethical category, so it should be properly interpreted and applied. Otherwise it will be fictional and can not perform its social and legal function.

Querr Bireylerin Denklemin Neresinde?

Bircesu Uslu

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencisi

“My Child” cinsel yönelimi toplum genelinden farklı olan bireylerin, özellikle trans bireylerin yaşadıklarının anne ve babaları tarafından aktarıldığı belgesel niteliğinde bir film. Filmin yönetmenliğini Can Candan üstlenmişken oyuncular cinsiyet geçiş ya da cinsiyet uyum sürecinden geçmiş trans bireylerin anne babalarıdır. Bir doktor adayı olarak toplumun trans bireylere bakışını sorgulamama neden olan bu film oldukça düşündürücü bazı sorunlar içermektedir. Bu yazının yazılma amacı, toplumdaki ‘trans’ algısını değiştirmek ve yanlışları göstermek üzere tasarlanmış olan “My Child” filmindeki etik sorunlara dikkat çekmektir.

Filmde transeksüalitenin bir geçiş evresi, düzeltilmesi gereken bir sorun ve hatta saklanması gereken bir bozukluk olarak görülmesi ve bazı ailelerin çocuklarını anlamak yerine onları eleştirdikleri üzerinde durulmuştur. Günümüzde özellikle toplumun yeteri kadar bilgilendirilmemesi nedeniyle cinsiyet kimliği kavramının ne olduğu doğru ifade edilememektedir. Bu nedenle toplum normlarının dışında yer alan cinsiyet kimliklerine sahip olan bireyler kendilerini ifade etmekte güçlük yaşamaktadırlar. Kendilerini yeterince ifade edemedikleri için trans bireylere uygulanan ayrımcılık durdurulamıyor; tıp alanında da ayrımcılık yaşandığı “My Child” filminde görülebilir.

Filmde bir trans bireyin babası, “*Böyle bir şey (translık) olduğunu bilmiyordum. Böyle biri iş için bana başvursaydı onu işe almazdım. Çocuğumun böyle (trans*

birey) olduğunu öğrendikten sonra ne olduğunu öğrendim” diyor. Bu ifade ailelerin cinsiyet kimliği konusunda bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. Diğer yandan, cinsel yönelimi toplum genelinden farklı olan bireylerin varlığını bile bilmeyen veya onları incitici lakaplarla damgalayan insanların olduğunu göstermektedir. Kendilerini “queer” olarak tanımlayan bazı bireyler toplumdaki belirli önyargılarla yüzleşmek durumunda kalmaktadırlar. Yaşadıkları bazı problemler şu şekilde sıralanabilir: iş bulmak, cinsiyet kimliklerini saklamak zorunda kalmak, fiziksel ve psikolojik şiddet görmek, nefret söylemine maruz kalmak gibi.

Ailesi tarafından desteklenmeyen ve hatta utanç duyulan bir ‘durumu’ olduğu iddia edilen queer bireyler, çeşitli zorluklarla karşılaştıkları görülmektedir. Belgeselde, hayatlarının büyük bir bölümünde baskı altında tutulmuş, kendilerini ifade etme olanakları ellerinden alınmış karakterlerin hayat hikâyelerine tanıklık edilebilir. Filmde trans bireylerden birinin annesi “*Biz bu durum (translık) geçer sanmıştık. On yıl boyunca sakladık*” derken başka bir anne “*Biz durumu (translığı) komşulardan saklayarak idare ettik*” diyerek translığın saklanması ve üzeri örtülmesi gereken doğal olmayan bir ‘süreç’ olduğunu ifade etmişlerdir. Bu saklama safhasında trans bireylere toplumca kabul edilen ‘geleneksel cinsiyetlerine’ yani toplumun kabul ettiği cinsiyet normlarına dönmeleri telkin edilmiştir.

Filmde gösterilen bir diğer sorun; cinsel yönelimi toplumun kabul ettiği cinsiyet normlarından farklı olması, anne ve babanın en az bir atasında bu ‘durumun’ görülmesi ile ilişkilendirilmesidir. Trans bireylerden birinin babaannesi, “*O hastalık (translık) mutlaka o kadının (trans bireyin annesi) soyundan gelmiş olmalı. Bizde hiç görülmedi. Bizim soyumuzda böyle bir hastalık yok. Bizden geçmiş olamaz*”, demiştir. Bu ifade, toplumun genel kanaatini ifade etmektedir.

“My Child” filmindeki en can alıcı noktalardan biri; trans bireylerin çocukken yaşatılınca ayrımcılığa uğramaları ve ailelerinin onları hissettikleri/ait oldukları cinsiyet yerine doğdukları biyolojik cinsiyetle (kız-erkek) özleşen özellikleri göstermeye zorlamalarıdır. Örneğin, biyolojik cinsiyeti kız olarak doğan bireyler, ailelerinde etek giymeye, saçlarını uzatıp toplamaya ve ‘kızsalsal’ davranmaya; biyolojik cinsiyeti erkek olarak doğan bireyler ise diğer erkeklerle oynamaya, ‘kızsalsal’ davranışlardan uzak durmaya zorlandıkları görülmektedir. Aileler bunu yaparak daha küçük yaşlarda bu bireylerin kendilerini ifade haklarını ellerinden almış olabilirler. Bunun yanı sıra, filmde bazı aileler; diğer çocukların kendi çocuklarıyla oynamak istemediklerini, onları oyunlarına kabul etmeyip “başkalarıyla oyna!” dediklerini ve onları dışladıklarını vurgulamışlardır. Çocukların bu davranışları, trans bireylerde kendilerine olan güvenlerini zedeleyen izler

bırakabileceği unutulmamalıdır.

“My Child” cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimi toplumun genelinden farklı olan bireylerin başlarından geçenleri, karşılaştıkları engelleri, cinsiyet geçiş süreçlerini ve ailelerinin yaşadıklarını gözler önüne seren, göz ardı edilen etik sorunları tartışmaya açan ve toplumun genel normlara uymayan bireylere bakışını konu alan belgesel niteliinde bir filmidir.

ETKİNLİKLER

Panel on the 20th anniversary of the Oviedo Convention

We have celebrated the 20th anniversary of the Oviedo Convention at the Hacettepe University Faculty of Medicine which was held on the 4th of December 2017 in Ankara, Turkey. The objective of this conference was to discuss the reflections of this legal instrument in terms of the developments in Turkey with public which was signed and ratified by Turkey in 2004.

The objective of this conference was to discuss the reflections of this legal instrument in terms of the developments in Turkey with public which was signed and ratified by Turkey in 2004.

Prof. Dr. Ergun Özsunay (DH-BIO, Turkey delegate) was the first speaker and gave a speech about the reasons for having this Convention and the developments throughout the period. There were two other speakers (Prof. Dr. Harun Tepe- Asst. Prof. Dr. Erdem İlker Mutlu) who discussed biomedicine and its implications from international law and human rights perspective. Last speech (Res. Asst. Çağrı Zeybek Ünsal) was about the Oviedo Convention and its reflections on Turkish law

with regard to ethical and human rights challenges arises from emerging technologies. This panel brought people from different institutions where we shared and exchanged knowledge and experience.

World Bioethics Day

19th Of October 2018

19th October World Bioethics Day was celebrated for the first time in Turkey with an event organized in Ankara by Hacettepe University Faculty of Medicine which also operates as the Turkey Unit of UNESCO Chair in Bioethics since the 1st of December 2016.

This aims of the event were increasing awareness of the importance of bioethics field in scientific researches and technological developments, strengthening international solidarity and cooperation, encouraging students and experts from different fields to come together and share ideas, and creating an opportunity to discuss bioethical issues.